

Sygn. akt VIII GC 418/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2015r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Natalia Pawłowska - Grzelczak

Protokolant: stażysta Marta Serwatka

po rozpoznaniu w dniu 31 sierpnia 2015 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W.

przeciwko K. K. i B. Ł.

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W. solidarnie na rzecz pozwanych K. K. i B. Ł. kwotę 3617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VIII GC 418/14

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 27 sierpnia 2014 r. powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością we W. wniosła o zasądzenie solidarnie od K. K. i B. Ł. kwoty 106 485,36 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwot szczegółowo wskazanych w petitum pozwu. Nadto wniosła o zasądzenie od pozwanych solidarnie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazała, że dochodzona należność wynika z czynszu dzierżawy bowiem poprzednik prawny powódki (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. zawarła w dniu 7 kwietnia 2000 roku z poprzednikami prawnymi pozwanych T. B. (1) i Z. R. prowadzącymi działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej, umowę dzierżawy lokalu na okres 10 lat, zmienioną następnie dwoma aneksami. Spółka (...) zawarła ze spółką (...), którego powódka jest następcą prawnym, umowę przejęcia wierzytelności i długów, na podstawie, której powódka wstąpiła w prawa i obowiązki wydierżawiającego. Pozwane wstąpiły do spółki cywilnej w dniu 31 sierpnia 2011 roku. Powódka twierdziła, że skoro pozwane wstąpiły do spółki cywilnej to ponoszą odpowiedzialność solidarną z pozostałymi współnikami za zobowiązania (z tytułu czynszu dzierżawy) powstałe przed ich przystąpieniem do spółki. Z uwagi na fakt zatajenia przed powódką zmian personalnych w spółce cywilnej ewentualny zarzut przedawnienia roszczenia, zdaniem powódki nie powinien zostać uwzględniony z uwagi na treść art. 5 k.c. Powódka twierdziła, że pozwane ujawniły zmiany w spółce dopiero w dniu 6 czerwca 2014 r. natomiast jeszcze w styczniu 2014 roku na paragonach fiskalnych i fakturach VAT fałszywie wskazywały T. B. (1) i R. S. (1) jako współników (...) s.c. Powódka stoi na stanowisku, że pozwane doprowadziły do zmiany w składzie osobowym spółki cywilnej wyłącznie w celu pokrzywdzenia wierzycieli, w tym powódki i uniemożliwienia uzyskania przez wierzycieli we właściwym czasie, tytułu wykonawczego obejmującego wszystkich aktualnych współników spółki. W odpowiedzi na pozew pozwane wniosły o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanych kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pozwane

nie kwestionowały faktu przystąpienia do spółki, ani też swojej odpowiedzialności za zobowiązania spółki powstałe przed przystąpieniem, jednak z uwagi na datę powstania dochodzonych w niniejszej sprawie należności podniosły zarzut przedawnienia. Wskazały, że zgodnie z treścią umowy najmu nazwanej przez powódkę dzierżawą, wynika iż obowiązywała ona najpóźniej do 12 maja 2010 r. i tylko w tym okresie pozwane mogłyby być zobowiązane do zapłaty. Natomiast przedłożone przez powódkę faktury VAT dotyczą należności czynszowych za okres po 24 maja 2010 r., zatem biorąc pod uwagę trzyletni termin przedawnienia to roszczenie powódki uległo przedawnieniu w 2013 r. Jednocześnie pozwane zaprzeczyły by zataiły fakt przystąpienia do spółki cywilnej skoro już w we wrześniu 2011 r. podjęły wszelkie niezbędne działania mające na celu ujawnienie zmian personalnych w spółce składając stosowne wnioski do organów podatkowych jak i w (...).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 7 kwietnia 2000 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. zawarła z T. B. (1) i Z. R., prowadzącymi działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą Restauracja (...) s.c. umowę nazwaną umową dzierżawy wraz z oddaniem do użytkowania lokalu nr (...) położonego w S. przy ul. (...). B. X 9. W § 2 ust. 1 umowy strony ustaliły, że częścią procedury przekazania lokalu będzie pomiar z natury lokalu po zakończeniu prac konstrukcyjnych, a wyliczona w ten sposób faktyczna powierzchnia skorygowana będzie ustaleń aneksu nr (...) i będzie podstawą do obliczenia czynszu zgodnie z § 6. Przedmiot dzierżawy miał zostać wydany do użytkowania dzierżawcy do dnia 12 maja 2000 r., w oparciu o protokół zdawczo-odbiorczy, który miał stać się elementem umowy (§ 3 ust. 1). Wyzierżawiający zobowiązał się w tym samym terminie, jaki został wyszczególniony w ust. 1 umożliwić dzierżawcy użytkowanie części wspólnych budynku, o ile nie nastąpią inne pisemne uzgodnienia w tej sprawie pomiędzy wydzierżawiającym a dzierżawcą (§ 3 ust. 2). Zgodnie z § 5 umowa miała wejść w życie z dniem jej podpisania i miała obowiązywać przez 10 lat, licząc od daty podpisania protokołu zdawczo-odbiorczego i wydania przedmiotu dzierżawy. Dzierżawca miał płacić wydzierżawiającemu miesięczny czynsz podstawowy w wysokości równowartości 15 DEM w złotych polskich za każdy metr kwadratowy powierzchni lokalu (...) liczony według kursu średniego NBP w dniu wystawienia faktury. Do czynszu miał być doliczany podatek VAT w obowiązującej wysokości.

Dowód: umowa z dnia 7 kwietnia 2000 r. (k. 18 – 27), załączniki do umowy (k. k. 28 – 30, 270 - 271).

(...) spółki cywilnej prowadzili prace związane z adaptacją lokalu. W dniu 5 maja 2000 r. zawarli umowę o roboty budowlane w pomieszczeniach dzierżawionego lokalu. W dniu 1 sierpnia 2000 r. T. B. (1) i reprezentujący spółkę cywilną zawarł umowę o wykonanie sieci lokalnej p.poż. Przedmiot umowy został przekazany najemcy do używania w dniu 13 grudnia 2000 r. co zostało potwierdzone w podpisanym przez strony umowy protokole zdawczo-odbiorczym. Decyzją z dnia 12 grudnia 2000 r. udzielono pozwolenia na użytkowanie dzierżawionego lokalu. W dniu 18 grudnia 2000 r. spółka (...) wystawiła wspólnikom spółki cywilnej Restauracja (...) s.c. fakturę VAT z tytułu czynszu za lokal użytkowy.

Dowód: protokół zdawczo-odbiorczy (k. 31, 269), decyzja (k. 272 – 273), protokół lustracji – kontroli z dnia 13 grudnia 2000 r. (k. 274 – 275), faktura VAT (k. 276), umowa sprzedaży energii z dnia 12 lipca 2000 r. (k. 277, 283), umowa o roboty budowlane (k. 278 – 280), umowa o wykonanie sieci lokalnej (k. 284 – 288), protokół (k. 289), faktury VAT (k. 290, 291).

Umowa została zmieniona kolejnymi aneksami do umowy w dniach: 31 grudnia 2002 r., 1 września 2003 r., 1 stycznia 2004 r., 1 lipca 2004 r., 1 lipca 2005 r., 30 stycznia 2006 r., 31 maja 2006 r., 31 grudnia 2006 r., które modyfikowały postanowienia w zakresie wysokości i sposobu obliczania czynszu dzierżawy.

Dowód: aneksy do umowy (k. 32 – 36, 39 - 46).

W dniu 19 września 2002 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. zawarła ze (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. umowę przejęcia wierzytelności i długów. Na podstawie tej umowy ustalono, że strony z dniem 30 września 2002 r. rozwiązały łączącą je umowę dzierżawy, zawartą w dniu 1 października 1999 r. Spółka (...)

przeniosła na spółkę (...) wszelkie wierzytelności i długi wynikające z tej umowy. (...) spółki cywilnej T. B. (1) i Z. R. zostali o tym fakcie poinformowani i wyrazili zgodę na wstąpienie w miejsce dzierżawcy przez (...) Towarzystwo (...).

Dowód: umowa z dnia 19 września 2002 r. (k. 37), oświadczenie (k. 38).

W piśmie z dnia 5 stycznia 2006 r. wydierżawiający został poinformowany o wystąpieniu ze spółki dzierżawy Z. R. i przystąpieniu do spółki w jego miejsce R. S. (1). W piśmie z dnia 4 lutego 2006 r. dzierżawcy poinformowali wydierżawiającego o fakcie zmiany z dniem 1 lutego 2006 r. nazwy spółki na (...) s.c. T. B., R. S..

Dowód: pismo z dnia 5 stycznia 2006 r. (k. 47), pismo z dnia 4 lutego 2006 r. (k. 48), aneks nr (...) do umowy spółki cywilnej (k. 49 – 50), aneks nr (...) do umowy spółki cywilnej (k. 51 – 52), zeznania świadka T. B. (1) (k. 324 – 325)

Wydierżawiający wystawił z tytułu czynszu najmu następujące faktury VAT: (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...). Z tytułu tych faktur dzierżawcy zalegają z zapłatą czynszu w łącznej kwocie 106 485,36 zł. Powódka nalicza odsetki do kwot 14 643,76 zł (faktura nr (...)) i 16 992,87 zł (faktura nr (...)) od dnia 8 lutego 2014 r. z uwagi na złożone dotychczasowym współnikom T. B. (1) i R. S. (1) oświadczenie o potrąceniu należności.

Dowód: faktury VAT (k. 55 – 62), oświadczenie o potrąceniu (k. 63).

Umowa nazwana umową dzierżawy z dnia 7 kwietnia 2000 r. przestała obowiązywać w dniu 13 grudnia 2010 roku.

Dowód: protokół zdawczo-odbiorczy (k. 31, 269).

Lokal będący uprzednio przedmiotem dzierżawy został sprzedany w 2011 r. (...) spółce ograniczoną odpowiedzialnością w S.. W marcu 2011 r. ówcześni współnicy spółki cywilnej (...) zawarli ze spółką (...) umowę najmu lokalu na 3 lata.

Bezsporne, nadto dowód: zeznania świadka T. B. (1) (k. 324 – 345), zeznania świadka D. D. (k. 326).

Pozwane K. K. i B. Ł. przystąpiły do spółki cywilnej z dniem 31 sierpnia 2011 r. Z kolei na mocy aneksu nr (...) z dniem 1 września 2011 r. ze spółki wystąpili R. S. (1) i T. B. (1).

Dowód: aneks nr (...) do umowy spółki cywilnej (k. 53), aneks nr (...) do umowy spółki cywilnej (k. 54).

Po przystąpieniu do spółki pozwane dokonały ujawnienia tego faktu wobec stosownych organów, tj. w Urzędzie Miasta S., Urzędzie Skarbowym, Powiatowym Inspektoracie Sanitarnym. W dniu 22 września 2011 r. pozwane złożyły wnioski o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, w których w przeznaczonym do tego polu nr 25 zawarły informację, że prowadzą działalność gospodarczą wyłącznie w formie spółki cywilnej. Informacja o tym, że pozwane prowadzą działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej nie została ujawniona w zaświadczeniach o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej z 2011 r. ani też w zaświadczeniach o zmianie we wpisie do ewidencji działalności gospodarczej z 2011 r. W dniu 23 września 2011 r. pozwane zgłosiły przystąpienie do spółki we właściwym urzędzie skarbowym. Z kolei w dniu 1 lutego 2012 roku pozwane jako przedsiębiorcy działający w formie spółki cywilnej otrzymały zezwolenie na sprzedaż alkoholu w dzierżawionym lokalu.

Dowód: informacje NIP-D (k. 185, 186, 187), zaświadczenie o wysokości dochodu (k. 188-190 verte), zaświadczenie (k. 191), decyzja (k. 192), zezwolenia (k. 194), zaświadczenia z dnia 22 i 23 września 2011 r. (k. 195 – 196), wnioski o wpis do (...) (k. 200 – 204, 2005 209), wnioski powódki z dnia 19 grudnia 2014 r. (k. 254, 255), zaświadczenia z dnia 22 września 2011 r., 23 września 2011 r., 3 października 2011 r, 19 października 2011 r., 29 listopada 2011 r. (k. 256 – 261).

W postępowaniu wytoczonym w 2012 r. przez K. K. przeciwko Bank (...) spółce akcyjnej w K. o zwolnienie spod egzekucji oraz w postępowaniu wytoczonym przez obie pozwane pozwem z dnia 11 czerwca 2012 r., pozwane ujawniły fakt pozostawania współnikami spółki cywilnej obok T. B. (1). Nadto w 2014 r. pozwane wraz z T. B. (1) wytoczyły powództwo o ochronę zakłóconego posiadania przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S., w którym

występowały jako współnicy spółki cywilnej (...). Jednocześnie w dniu 30 kwietnia 2013 r. T. B. (1) działający w imieniu spółki cywilnej (...). B., R. S. zawarł ze spółką (...) porozumienie odnośnie umowy najmu lokalu użytkowego zawartej w dniu 29 marca 2011 r.

Dowód: kserokopia pozwu (k. 117 – 120), kserokopia odpowiedzi na pozew (k. 124 – 126), protokoły rozpraw (k. 127 – 129, 141 - 144), pismo K. K. (k. 130 – 131), kserokopia pozwu (k. 132 -136), kserokopia odpowiedzi na pozew (k. 137 -140), pismo B. Ł. (k. 145 – 146), kserokopia pozwu z dnia 28 kwietnia 2014 r. (k. 147 – 149), kserokopia odpowiedzi na pozew (k. 150 – 156), porozumienie (k. 157).

Pozwane prowadząc działalność gospodarczą nie ukrywały wobec kontrahentów faktu, że jest to działalność prowadzona przez nie w formie spółki cywilnej. W spółce funkcjonowały trzy kasy fiskalne i jedna rezerwowa. Z uwagi na to, że jednak z kas uległa awarii użyto kasy rezerwowej, w której nie było aktualnych danych co do nazwy ale był ujawniony (...) spółki cywilnej 852 22 78 603.

Dowód: paragon fiskalny (k. 92), faktury VAT (k. **334 – 338**), polecenia przelewów (k. 339 – 360), zeznania świadka T. B. (1) (k. 324 – 325).

W dniu 9 lipca 2013 r. dokonano w (...) zmiany w zakresie oznaczenia działalności gospodarczej prowadzonej w formie spółki cywilnej (...) – Ł.. W dniu 10 lipca 2013 r. dokonano w (...) zmiany w zakresie oznaczenia działalności gospodarczej prowadzonej w formie spółki cywilnej (...), B. Ł.. W dniu 3 czerwca 2014 r. pozwane ujawniły (...) spółki cywilnej w (...). Wpis powyższy związany był z przeniesieniem przez Urząd Miasta S. danych o przystąpieniu do spółki cywilnej do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Wniosek w tym zakresie został złożony z uwagi na kolejne zmiany np. miejsca wykonywania działalności gospodarczej. Wówczas skorygowany został wcześniejszy wpis, który pominięto w 2011 r. odnośnie oznaczenia prowadzenia przez pozwane działalności w formie spółki cywilnej. Natomiast usunięto dane odnośnie miejsca prowadzonej działalności oznaczone jako S., ul. (...). B. X 9.

Dowód: informacja GUS (k. 93), informacja z (...) (k. 94), informacje o zmianach (k. 95-102), informacja z (...) (k.103), informacje o zmianach (k. 104 - 109), informacja z (...) (k. 110), informacje o zmianach (k. 111 – 118).

W 2013 r. nastąpiło połączenie (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W. ze (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. poprzez przeniesienie całego majątku spółki (...) na powodową spółkę wskutek czego powódka wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki spółki (...).

Bezsporne.

Co do należności dochodzonych niniejszym pozwem toczyło się już postępowanie z powództwa poprzednika prawnego obecnej powódki przeciwko dotychczasowym współnikom spółki cywilnej tj. T. B. (1) i R. S. (1), które zakończyło się prawomocnym wyrokiem zasądającym od T. B. (1) i R. S. (1) na rzecz spółki (...) kwoty 106 484,36 zł wraz z odsetkami. Na podstawie powyższych tytułów wykonawczych powódka prowadziła postępowanie egzekucyjne przeciwko T. B. (1) i R. S. (1). Odnośnie należności czynszowych za używanie lokalu położonego przy ul. (...). B. X 9 postępowanie egzekucyjne prowadzone było już w 2012 r.

Dowód: kserokopia wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 15 stycznia 2013 r. wraz z klauzulą wykonalności (k. 64, 66), kserokopia wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 12 grudnia 2013 r. z uzasadnieniem (k. 65- 91), pismo komornika (k. 158), protokoły zajęcia ruchomości (k. 159 – 167), kserokopia sprzeciwu od nakazu zapłaty (k. 241 – 242).

Sąd zważył co następuje:

W oparciu o poczynione wyżej ustalenia faktyczne Sąd uznał, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Powódka domagała się zasądzenia świadczenia pieniężnego z tytułu należności czynszowych wskazując, że roszczenie to wywodzi z umowy dzierżawy zawartej w dniu 7 kwietnia 2000 r. Umowa dzierżawy stypizowana w art. 693 § 1 k.c. stanowi umowę dwustronnie zobowiązującą i wzajemną, na mocy której wydierżawiający oddaje dzierżawcy

rzecz do używania i pobierania pożytków a dzierżawca zobowiązany jest płacić wydierżawiającemu czynsz. Treść umowy zawartej w dniu 7 kwietnia 2000 r. wskazuje, że lokal został oddany do użytkowania w celu prowadzenia działalności gastronomiczno-rozrywkowej (§ 2 umowy). Nie ma w nim mowy o pożytkach w rozumieniu art. 53 k.c. Nie uważa się natomiast za pożytki korzyści wynikające z prowadzenia działalności gospodarczej. Wobec powyższego przyjąć należało, że umowa na podstawie, której powódka wystąpiła z roszczeniem w stosunku do pozwanych, mimo nazwania jej umową dzierżawy, faktycznie stanowiła umowę najmu. Podstawą prawną był więc art. 659 § 1 k.c. Zaznaczyć natomiast należy, że dla oceny roszczenia powódki nie ma istotnego znaczenia kwalifikacja zawartej przez strony umowy (najem czy dzierżawa) ponieważ obowiązek zapłaty czynszu jest podstawowym obowiązkiem zarówno dzierżawcy jak i najemcy, nadto zastosowanie mają takie same terminy przedawnienia roszczenia.

W niniejszej sprawie nie było sporu co do zawarcia umowy z dnia 7 kwietnia 2000 r. a także co do zagadnień związanych z następstwem prawnym stron tej umowy. Niesporna była też okoliczność istnienia zadłużenia z tytułu czynszu najmu, za które solidarną odpowiedzialność ponoszą pozwane jako wspólnicy spółki cywilnej. Zgodnie z art. 864 k.c. za zobowiązania spółki cywilnej odpowiedzialni są jej wspólnicy. Nie ma wątpliwości, że wspólnicy, będąc stroną umów z osobami trzecimi, występują wobec kontrahenta w ramach nawiązanego pomiędzy sobą stosunku prawnego, a więc nie w ramach osobistej działalności, tylko „jako wspólnicy”. W razie zmiany podmiotowej po stronie wspólników będących w ramach spółki cywilnej stroną umowy z osobą trzecią, ponoszą odpowiedzialność za zobowiązania spółki zarówno aktualni jak i byli wspólnicy, także w sytuacji gdy źródłem zobowiązania jest umowa. Istotne przy tym jest to, czy dany podmiot był wspólnikiem spółki w okresie powstania zobowiązania, ewentualnie, czy przystąpił do spółki już po powstaniu tego zobowiązania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2008 r., II CNP 49/08, LEX nr 512041, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 2002 r., III CKN 1063/00, LEX nr 56058).

W świetle twierdzeń i zarzutów prezentowanych przez obie strony procesu spór koncentrował się na kwestii związanej z okresem obowiązywania umowy, a konkretnie do jakiej daty strony łączył węzeł obligacyjny. Poza tym, rozważeniu przez Sąd podlegało zagadnienie zarzutu przedawnienia podniesionego przez pozwane, mającego na celu zniweczenie roszczenia.

W ocenie Sądu, mając na względzie zaferowany materiał dowodowy, nie budzi wątpliwości fakt, że przedmiotowa umowa najmu wiązała strony do dnia 13 grudnia 2010 r. W żaden sposób w toku procesu nie podważono mocy dowodowej dokumentu w postaci protokołu zdawczo – odbiorczego lokalu z dnia 13 grudnia 2000 roku (vide k.31). Przywołać w tym miejscu należy § 5 umowy najmu, zgodnie z którym weszła ona w życie z dniem jej podpisania i obowiązywała przez 10 lat, licząc od daty podpisania protokołu zdawczo-odbiorczego i wydania przedmiotu najmu. Z kolei w myśl § 3 umowy jej przedmiot miał być wydany do użytkowania do dnia 12 maja 2000 roku w oparciu o protokół zdawczo-odbiorczy, który miał stać się elementem umowy. Próba interpretacji, że umowa obowiązywała do 12 maja 2010 r., w kontekście brzmienia zapisu § 3 umowy jest zbyt daleko idąca. Cytowany zapis umowy wprawdzie wskazuje, że najmowany lokal powinien być wydany najemcy do 12 maja 2000 r. niemniej jednak protokół zdawczo – odbiorczy, podpisany przez obie strony umowy, jednoznacznie świadczy o tym, iż miało to miejsce w innej dacie a mianowicie w dniu 13 grudnia 2000 r. Taką sytuację można byłoby ewentualnie rozpatrywać w kategoriach opóźnienia w wydaniu lokalu, a zatem niedotrzymania warunków umowy przez jedną ze stron, co jednak nie było przedmiotem niniejszego procesu. W rezultacie, w ocenie Sądu zgodnie z warunkami umowy najmu wygasła ona w dniu 13 grudnia 2010 r. Tym samym roszczenie powódki ma swe źródło w umowie najmu, nie zaś w przepisach regulujących prawa i obowiązki stron po ustaniu stosunku najmu (tzw. bezumowne korzystanie). Poza tym konsekwencją powyższego jest przyjęcie, że roszczenie o czynsz najmu przedawniło się z upływem 13 grudnia 2013 r. Nie ma bowiem wątpliwości co do tego, że roszczenie o czynsz najmu (czy dzierżawy) jest roszczeniem okresowym, do którego zastosowanie znajduje art. 118 k.c., w myśl którego termin przedawnienia dla roszczeń o świadczenie okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi 3 lata. Skoro więc umowa najmu będąca podstawą naliczania czynszu najmu wygasła w dniu 13 grudnia 2010 r. to roszczenia z niej wynikające w postaci należności z tytułu czynszu najmu przedawniły się z upływem trzech lat, tj. w dniu 13 grudnia 2013 r. Nawet gdyby przyjąć, że umowa wygasła jak twierdzą pozwane w dniu 12 maja 2013 r. to i tak termin przedawnienia upłynął i w tym przypadku przed wytoczeniem powództwa. Zarzut przedawnienia podniesiony przez pozwane okazał się więc uzasadniony.

Powódka oponując zgłoszonemu zarzutowi przedawnienia twierdziła, że jego uwzględnienie byłoby sprzeczne z art. 5 k.c. Dokonując analizy całokształtu materiału dowodowego zaoferowanego przez strony, zdaniem Sądu, pozwanym nie można przypisać działania, które należałoby ocenić w kategoriach naruszenia art. 5 k.c. Czyniąc ten zarzut powódka stała na stanowisku, że pozwane celowo, w sposób zamierzony nie ujawniły w odpowiednich organach swoich danych dotyczących zmiany osobowej w spółce cywilnej. Brak wykazania w Centralnej Ewidencji i (...) Działalności Gospodarczej ((...)) faktu, iż prowadzą działalność w formie spółki cywilnej miało, zdaniem powódki, doprowadzić do bezskutecznego dochodzenia swych praw z umowy najmu skoro nie wiedziała ona, że zobowiązanie czynszowe ciąży również na pozwanych jako współnikach spółki cywilnej.

Mając na uwadze powyższe zarzuty zauważyć należy, że pozwane niezwłocznie po przystąpieniu do spółki - co miało miejsce w dniu 31 sierpnia 2011 r. - dokonały stosownego zgłoszenia we wszystkich właściwych organach, z którymi związana była ich działalność gospodarcza. Pozwane wystąpiły też we właściwym czasie ze stosownymi wnioskami wskazując wszelkie zmiany jakie nastąpiły w ramach prowadzonej przez nie działalności gospodarczej. Już we wrześniu 2011 r. pozwane dokonały zgłoszenia do właściwego urzędu skarbowego, o czym świadczą złożone do akt kserokopie informacji NIP – D (vide k. 185 – 187), nadto w dniu 22 grudnia 2011 r. uzyskały zaświadczenie o wpisie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej wydane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w S. (vide k. 191). Rację wprawdzie należy przyznać powódce, że zgłoszenie dokonane w powyższych organach skarbowych czy sanitarnych pozostawały dla niej bez znaczenia. Zasadnicze znaczenie w tym zakresie ma zgłoszenie danych w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Nie ulega zaś wątpliwości, że w dniu 22 września 2009 r. pozwane złożyły w Urzędzie Miasta S. wnioski o wpis do (...) (vide k. 200 – 209), w których pod pozycją 25 zawarły informację o prowadzeniu działalności w formie spółki cywilnej. Skoro pozwane we wnioskach składanych zgodnie z obowiązującymi przepisami, już po wejściu w życie w dniu 1 lipca 2011 r. - na mocy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej z 2 lipca 2004 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 173, poz. 1807) - ustawy wprowadzającej tę ewidencję, wyraźnie ujawniły wszystkie dane, zgodnie z rzeczywistym stanem faktycznym, w szczególności dotyczące działania w formie spółki cywilnej, to trudno przyjąć, że miały z góry powzięty zamiar i wolę zatajenia tego faktu tak aby wprowadzić swoich kontrahentów w błąd. Zdaniem Sądu, gdyby faktycznie taki zamiar przyświecał pozwanym, to nie powinny one w składanych wnioskach do (...) zawierać tych danych w zakresie informacji o działalności gospodarczej prowadzonej w formie spółki cywilnej. Nie ma też jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że w chwili składania wniosków pozwane mogły zakładać, że organ odpowiedzialny za wprowadzenie zgłaszanych danych do właściwej ewidencji pominie te dane. O ile takie sytuacje się zdarzają – co pokazuje rozważany przypadek – to wydaje się mało prawdopodobne by pozwane dokonując wpisu w (...) danych, które chciały ujawnić przewidywały, że mimo to nie zostaną one ujawnione, ponieważ osoba odpowiedzialna za wpis popełni błąd. W ocenie Sądu wyprowadzenie takiego wniosku jako zbyt daleko idące nie zasługuje na uwzględnienie. Wskazanie we wnioskach z września 2011 r. danych w zakresie formy prowadzonej działalności gospodarczej świadczyło o tym, że pozwane miały zamiar ujawnienia tych informacji przed wszystkimi organami administracyjnymi, w tym w (...). Sąd nie ma wątpliwości w świetle przedstawionych dowodów, że wolę ujawnienia formy działalności gospodarczej pozwane miały. Gdyby było inaczej pozwane złożyłyby wnioski nieuwzględniające zmian personalnych w spółce.

Zarzut powódki, że pozwane po tym jak dokonano błędnego wpisu, nieuwzględniającego wszystkich zgłoszonych zmian, nie złożyły wniosku o jego uzupełnienie w trybie decyzji administracyjnej można rozpatrywać zdaniem Sądu tylko w kategorii braku starannego działania, które jednak nie może uznane za celowe dążenie do pokrzywdzenia kontrahentów. Jest to o tyle istotne, że wolą pozwanych wyrażoną we wnioskach złożonych we wrześniu 2011 r. było ujawnienie wszystkich danych zgodnych z rzeczywistym stanem, w przeciwnym razie już same wnioski nie zawierałyby tych ważnych elementów. Natomiast dokumenty, na podstawie których dokonano zmian w ewidencji w dniu 3 czerwca 2014 r., zostały złożone z uwagi na kolejne zmiany jakie zaszły w ramach spółki cywilnej pod nazwą (...) m.in. w zakresie zmiany miejsca siedziby, a przy okazji dokonano zmian i korekcji innych danych, w tym co do formy prowadzenia działalności gospodarczej.

W realiach rozważanej sprawy, to błąd organu administracyjnego spowodował, że istotne z punktu widzenia powódki dane nie zostały, zgodnie z wolą pozwanych, ujawnione w rejestrze. Dopiero przy kolejnych czynnościach, ponownie składając wnioski o wpis do (...) pozwane tę kwestię skorygowały. Nawet gdyby przyjąć, że po uzyskaniu decyzji w tym zakresie powinny podjąć czynności sprawdzające i uzupełniające to nie można mówić o z góry powziętym zamiarze wprowadzenia w błąd. Brak podstaw do przypisania zawinonego zachowania pozwanych jawi się zwłaszcza w kontekście zawiadomienia innych organów (np. urzędu skarbowego) o formie działalności gospodarczej. Podkreślić przy tym należy, że w chwili kiedy pozwane ujawniły te dane w 2011 r. już nie łączył stron węzeł obligacyjny bowiem umowa z powódką wygasła w grudniu 2010 r. W tej sytuacji na pozwanych nie ciążył żaden obowiązek zawiadomienia wszystkich swoich byłych kontrahentów, w tym powódki o zmianach personalnych w spółce cywilnej. Natomiast na pozwanych ciążył taki obowiązek w stosunku do właściwych organów, który też – co zostało wykazane w toku procesu - został wypełniony. Błąd organu polegający na nieujawnieniu w (...) formy działalności pozwanych, mimo takiego zgłoszenia we wniosku, nie może obciążać pozwanych na gruncie art. 5 k.c. Zwrócić należy też uwagę na fakt, że postępowanie egzekucyjne w stosunku do należności wynikających z umowy najmu z dnia 7 kwietnia 2000 r. toczy się już od 2012 r. zatem nic nie stało na przeszkodzie aby powódka uzyskała informację o składzie osobowym spółki. Z dowodów przedłożonych przez powódkę przy pozwie wynika, że przy zajęciach komorniczych pojawiały się problemy z ustaleniem własności poszczególnych rzeczy ruchomych, tj. czy stanowią wyłączną własność czy współwłasność, w dodatku których konkretnie współników spółki cywilnej.

Reasumując, w okolicznościach rozważanej sprawy uzasadniony okazał się zarzut przedawnienia roszczenia bowiem umowa najmu wygasła w dniu 13 grudnia 2010 r. a zatem roszczenia z tej umowy, zgodnie z art. 118 k.c. przedawniły się 13 grudnia 2013 r. czyli przed wytoczeniem powództwa w niniejszej sprawie. Niezależnie od tego, nawet gdyby przyjąć, że umowa wygasła w maju 2010 r. oraz niezależnie od reżimu odpowiedzialności tj. bezumownego korzystania czy umowy najmu, roszczenie i tak uznać należałoby za przedawnione. Ponadto, analiza zebranego materiału dowodowego nie pozwala na przypisanie pozwanym celowego działania, które należałoby oceniać w kategoriach naruszenia art. 5 k.c. Ustalony stan faktyczny Sąd oparł na dowodach z dokumentów przedstawionych przez strony procesu, nie kwestionowanych pod względem ich prawdziwości. W tej sytuacji również Sąd uznał, że przedstawione dowody z dokumentów stanowią podstawę do czynienia w oparciu o nie ustaleń faktycznych w istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy kwestiach. Sąd czynił także ustalenia na podstawie zeznań świadków T. B. (1) i D. D. w zakresie w jakim pozostają one we wzajemnej korelacji, w tym z dowodami z dokumentów.

Z tych względów powództwo podlegało oddaleniu, o czym orzeczono w punkcie I sentencji wyroku. O kosztach Sąd orzekł stosownie do przepisów art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z zasadą, że strona przegrywająca powinna zwrócić stronie wygrywającej poniesione przez nią koszty procesu. Powódka przegrała proces zatem jako strona przegrywająca powinna zwrócić pozwanym poniesione przez nie koszty procesu o czym orzeczono w punkcie II sentencji. Na koszty procesu należne pozwanym składa się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 3 600 złotych ustalone na podstawie § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. 2002.163.348 ze zm.) oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Sygn. akt VIII GC 418/14

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...).